

Q.P. Code :23535

[Time: $2\frac{1}{2}$ Hours]

[Marks:75]

Please check whether you have got the right question paper.

- N.B: 1. All questions are compulsory.
2. Each question carries 15 marks.

Q. 1 Discuss the contribution of Social Reforms Movement in Maharashtra.

OR

Q. 1 Examine the role of Samyukta Maharashtra Samiti in the formation of Maharashtra.

Q. 2 Describe the salient features of Vidarbha region.

OR

Q. 2 Explain the features of Marathwada region.

Q. 3 Discuss the composition, powers and functions of Maharashtra Legislative Assembly.

OR

Q. 3 Discuss the role of the Chief Minister of Maharashtra.

Q. 4 Discuss the role of Dr. Ambedkar in the development of Dalit politics in Maharashtra.

OR

Q. 4 Review the concept of 'Dominant caste' in the context of contemporary politics of Maharashtra.

Q. 5 Write short notes on **any three** of the following:

- Evolution of idea of Maharashtra
- Nationalist Movement
- Konkan Region
- Mumbai High Court
- OBC Politics in Maharashtra

*****

Q.P. Code :23535

[वेळ: $2\frac{1}{2}$ तास]

[गुण:७५]

Please check whether you have got the right question paper.

- सूचना:**
1. सर्व प्रश्न अनिवार्य आहेत.
  2. प्रत्येक प्रश्नाला १५ गुण आहेत.

- प्र. १** महाराष्ट्रातील सामाजिक सुधारणा चळवळीची चर्चा करा.
किंवा
- प्र. १** महाराष्ट्राच्या निर्मिती मध्ये सयुंक्त महाराष्ट्र समितीच्या भूमिकेचे परीक्षण करा.
- प्र. २** विदर्भ – विभागाच्या वैशिष्ट्यांची चर्चा करा.
किंवा
- प्र. २** मराठवाडा विभागाच्या वैशिष्ट्याना स्पष्ट करा.
- प्र. ३** महाराष्ट्र विधानसभेची रचना, अधिकार व कार्याची चर्चा करा.
किंवा
- प्र. ३** महाराष्ट्राच्या मुख्यमंत्र्यांच्या भूमिकेची चर्चा करा.
- प्र. ४** महाराष्ट्रातील दलित राजकारणाच्या विकासामध्ये डॉ. आंबेडकरांच्या भूमिकेची चर्चा करा.
किंवा
- प्र. ४** महाराष्ट्राच्या समकालीन राजकारणा मध्ये ‘प्रभावी जात’ संकल्पनेचा आढावा घ्या.
- प्र. ५** पुढीलपैकी कोणत्याही फक्त तीन वर टिपा लिहा.
- अ) महाराष्ट्राच्या निर्मितीची संकल्पना
- ब) राष्ट्रवादी चळवळ
- क) कोंकण विभाग
- ड) मुंबई उच्च न्यायालय
- इ) महाराष्ट्रातील इतर मागास जातीचे (OBC) राजकारण

*****